

ΜΗΝΑΣ
ΙΟΥΝΙΟΣ 1995
ΕΤΟΣ 6
ΑΡΙΘΜΟΣ
ΦΥΛΛΟΥ 71

Η
Φ
Ω
Ν
Η

ΤΗΣ

ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΛΑΤΕΙΑ
ΟΜΗΡΟΥ 3Α
Τ.Κ. 45324

ΤΟΠΙΚΗ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΤΟΥ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΧΛΑΔΕΑΣ

Ζητά και ο Σύλλογος Ελλήνων Πολεοδόμων και Χωροτακτών Επανεξέταση της χάραξης της Εγνατίας στη Δωδώνη

Την επανεξέταση της χάραξης της Εγνατίας οδού σε σχέση με τον προστατευόμενο χώρο της Αρχαίας Δωδώνης, με τη συμμετοχή όμως των επιστημόνων όλων των σχετικών ειδικοτήτων, ζητά με επιστολή του προς το ΥΠΕΧΩΔΕ ο Σύλλογος Ελλήνων Πολεοδόμων και Χωροτακτών (ΣΕΠΟΧ).

Ο Σύλλογος, με επιστολή του πάλι προς τον Αναπληρωτή Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ κ. Γεϊτόνα στις 29 Μαρτίου του 95, είχε επισημάνει τις ελλείψεις στη σύνθεση των μελε-

τητικών ομάδων σε μια σειρά μελέτες σκοπιμότητας, χωροθέτησης και περιβαλλοντικών επιπτώσεων συγκοινωνιακών έργων, με την απουσία της ειδικότητας του πολεοδόμου χωροτάκτη.

Η ειδικότητα αυτή έχει κανονικά την ευθύνη μελέτης των επιπτώσεων επί του ανθρώπογενούς περιβάλλοντος και των χρήσεων γης.

Στην πρόσφατη επιστολή του ΣΕΠΟΧ τονίζονται τα εξής:

Η εκτίμησή μας ότι με τον τρόπο αυτό οι μελέτες οδηγούνται σε σοβαρές παραλεί-

ψεις και λάθη, επιβεβαιώθηκε πρόσφατα με τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του τμήματος της Εγνατίας οδού παρά τη Δωδώνη, (στην οποία δεν συμμετείχε πολεοδόμος χωροτάκτης).

Η χάραξη της οδού πολύ κοντά στον ευαίσθητο αρχαιολογικό χώρο της Δωδώνης, έχει προκαλέσει αντιρρήσεις και αντιδράσεις από μία σειρά τοπικούς και επι-

στημονικούς φορείς, μεταξύ των οποίων των ΤΕΕ/Τμήμα Ηπείρου, το Ελληνικό Τμήμα του Διεθνούς Συμβουλίου Μνημείων και Τοποθεσιών (ICOMOS), ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Θεσσαλονίκης, ο Σύλλογος "Φίλοι της Δωδώνης", η Ομοσπονδία Δωδωνοχωριτών, κ.ά.

Εξάλλου, η 7η Περιφερειακή Υπηρεσία Δημοσίων

Εργων Ηπείρου έχει προτείνει εναλλακτική χάραξη, με την οποία μειώνονται κατά πολύ οι αρνητικές επιπτώσεις στον αρχαιολογικό χώρο της Δωδώνης.

Μετά από όλα αυτά ο Σύλλογος ζητά την επανεξέταση της χάραξης από τους πλέον ειδικούς, ώστε να αποφευχθούν προβλήματα που ανέκυψαν στο παρελθόν.

ΤΡΙΚΑΣΤΡΟ (ΑΓΟΡΑΝΑ)

Τα παλάτια του Πλούτωνα

Είναι πολύ δύσκολο να ξεχωρίσει κανείς την ιστορία από τη μυθολογία και ακόμη τη μυθολογία από το παραμύθι.

Το παραμύθι είναι το παραμιλητό της σκέψης. Είναι μακριά και πέρα από τα γεγονότα. Έχει βέβαια σωστό λόγο αρχή μέση και τέλος, αλλά τόσο η υπόθεση όσο και τα πρόσωπα είναι τελείως φανταστικά.

Η μυθολογία είναι η εξιστόρηση των γεγονότων με προφορικό λόγο και που μέσα στο χρόνο έχει πάθει αρκετές αλοιώσεις. Ακόμη δίνει φανταστικές και πολλές φορές εξωπραγματικές απαντήσεις σε γεγονότα και καταστάσεις που δεν έχει στοιχεία ή δεν μπορεί να δώσει εξηγήσεις. Είναι δηλαδή κάτι μεταξύ πραγματικού και μη.

Η ιστορία είναι η σαφής καταγραφή των γεγονό-

των, που παρουσιάζεται με αποδείξεις και στοιχεία. Είναι δε η ιστορία μια αλήθεια που δε χαρίζεται σε τίποτε και που καταγράφει τα γεγονότα χωρίς υπερβολή.

Ο μικρός αυτός πρόλογος έγινε για να ξεχωρίσουμε αυτές τις τρεις έννοιες, γιατί με το θέμα που θα καταπιναστούμε παρακάτω θα περάσουμε από το παραμύθι στη μυθολογία και απ' εκεί στην ιστορία. Απέναντι από το Σκιάδα (Σκιά του Αδη) είναι δυό χωριά. Από τη μια μεριά του Αχέροντα τα Σεριζιανά κι από την άλλη το Τρίκαστρο.

Εδώ το ποτάμι με τους πολλούς θρύλους και τις ανεπανάληπτες παραδόσεις μπαίνει σε μια πολύ στενή σχισμή των βράχων των Σουλιώτικων βουνών και χάνεται μέσα σε πυκνή βλάστηση από πουρνάρια

πλατάνια και θεόρατες βελανιδιές.

Το τοπίο στη θέση αυτή του ποταμού είναι πέρα από κάθε περιγραφή και φαντασία. Σε ύψος πάνω από 15-20 μέτρα βλέπει κανείς κορμούς ξεριζωμένων δένδρων σκαλωμένους στις άκρες των βράχων, φερόμενους τους χειμωνιάτικους μήνες από τις παρόχθιες περιοχές της Λάκκας. Το γεγονός αυτό όσο και η εναπομείνασα λάσπη πάνω στις όχθες, σε βεβαιώνουν για το ύψος της στάθμης του νερού. Όταν το ποτάμι φθάνει σ' αυτό το ύψος και τούτο γιατί τα νερά του δε χωρούν στη χαράδρα, δημιουργείται προς τα πίσω μια μεγάλη λίμνη καταστροφική τις περισσότερες φορές για τα σπαρτά των κατοίκων των πιο πάνω χωριών.

Συνέχεια στην 2η σελίδα

Λαογραφικά μνημεία

ΝΕΡΟΤΡΙΒΕΣ - ΜΑΝΤΑΝΙΑ

ΝΕΡΟΜΥΛΟΙ

Οι νεροτριβιές είναι χώροι, όπου αρκετά υφάσματα έπαιρναν (σήμερα είναι μηδαμινές) την τελική τους μορφή μετά από την επεξεργασία στον αργαλειό. Εγκαθίστανται απαραίτητα σε θέσεις με πολύ τρεχούμενο και με ορμητική ροή νερό. Ήταν επάγγελμα και ιδιοκτησία.

Είναι μια λακκούβα σαν χωνί με βάθος 1-2 μ., με κάτω κύκλο ακτίνας 0,10-0,15 μ. Στρώνεται με φαρδιές σανίδες στο πάνω μέρος και με στενές στο κάτω. Τη στερεότητά του την εξασφαλίζει ένα στεφάνι. Στο πάνω μέρος υπάρχει χώρος για να φεύγει το νερό όταν γεμίζει.

Το νερό με ειδικό κανάλι έρχεται στη βάση της νεροτριβής (ένα κωνοειδές ξύλινο δοχείο) και εξασφαλίζεται έτσι η ορμητικότητά του. Πέφτει με τόση ορμή στο κάτω άνοιγμα του βαρελιού (σφούνι) που σχηματίζει δίνη χωρίς σταματημό.

Εξαναγκάζονται έτσι τα ρούχα (υφάσματα) να νεροτριβάζονται μέχρι να φτάσουν στο τελικό στάδιο (πλύσιμο, γένωμα, φούσκωμα).

Η διαδικασία αυτή έφτανε τα δύο ημερόνυχτα και η πληρωμή είχε σχέση με κάθε τεμάχιο (κομμάτι).

• Τα μαντάνια είχαν πιο σύνθετη κατασκευή, γι' αυτό τα κατασκεύαζαν ειδικοί τεχνίτες (οι μαντανάδες). Ήταν ολόκληρες συνεταιριστικές επιχειρήσεις, το κοστολόγιο ήταν ακριβότερο (η αμοιβή είχε σχέση με την οργιά) αλλά το αποτέλεσμα ήταν συντομότερο (αρκούσε 1 μερόνυχτο).

Το νερό από το βαέني έπεφτε στα φτερά με ορμή και η χουλιάρα της φτερωτής παίρνοντας γρήγορη κίνηση γύ-

Συνέχεια στην 5η σελίδα

Μονοήμερη εκδρομή του Πολιτιστικού Συλλόγου Αχλαδέας στο Ζαγόρι και στο Βοϊδομάτη

Ο Παραδοσιακός Πολιτιστικός Σύλλογος Αχλαδέας, που έχει έδρα τα Γιάννενα, στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του, διοργάνωσε και πραγματοποιήσε μονοήμερη εκδρομή στις 18 Ιουνίου με ένα τουριστικό λεωφορείο, στο Ζαγόρι και στον Βοϊδομάτη.

Υπεύθυνη της εκδρομής ήταν η Αντιγόνη Ζήκου, η οποία είχε επικοινωνήσει τηλεφωνικά με τους υπεύθυνους των χώρων που έγινε επίσκεψη όπως αναφέρεται στη συνέχεια και είχε καταρτίσει και το ανάλογο πρόγραμμα.

Η προσέλευση των εκδρομέων ήταν ικανοποιητική, όχι όμως και η αναμενόμενη, για το λόγο ότι ορισμένοι γονείς έμειναν κοντά στα παιδιά τους που προετοιμαζόνταν μελετώντας για τις γενικές εξετάσεις των ΑΕΙ και ΤΕΙ.

Το ξεκίνημα έγινε το πρωί από την Αχλαδέα, επιβιβάστηκαν, στη συνέχεια, οι εκδρομείς των Ιωαννίνων με πρώτο σταθμό κοντά στους Ασπαραγγέλους, στο αγάλμα "Η Γυναίκα του Ζαγορίου".

Σχολιάζοντας οι εκδρομείς την ενέργεια των Ζαγοριανών για την κατασκευή του αγάλματος ως και παρόμοιου μνημείου - αγάλματος από τους Κοινιτζίτες στη Φούρκα, εξέφρασαν το εύλογο παράπονο, που δεν έγινε καμιά ανάλογη ενέργεια ανέγερσης μνημείου στην περιοχή μας, αν όχι αντιγράφοντας τα μνημεία αυτά, αλλά να ανεγερθεί μνημείο με

παράσταση τους αγώνες των Σουλιωτών κατά του Αλή - Πασά, καθώς και για τους αγώνες απελευθέρωσης των Ιωαννίνων το έτος 1912 - 1913.

Η εφημερίδα μας, όπως και παλαιότερα είχε επισημάνει, επαναλαμβάνει και τώρα, την ανάγκη ανέγερσης μνημείου στην περιοχή της Προφήτη Ηλία Αχλαδέας με παράσταση προς τιμήν του Σουλίου πολέμου και της γενναίας Σουλιάτισσας μάνας και πολεμήτριας.

Η επίσημη αυτή απευθύνεται στις κοινότητες, στους Συλλόγους της περιοχής και, κυρίως, στο Δ.Σ. του Συνδέσμου Κοινοτήτων.

Η επίσκεψη συνεχίστηκε στο αξιόλογο εκθετήριο του αιμνίου του Κ. Λαζαρίδη, στο Κουκούλι, με σημαντικά είδη από την πανίδα και τη χλωρίδα της περιοχής. Η υπεύθυνη του Μουσείου δ/δα Τσουμάνη με πολλή διάθεση, νεανικό χαμόγελο και πιστικά λόγια, ξενάγησε τους επισκέπτες και έδωσε τις πολύτιμες πληροφορίες των εκθεμάτων.

Ακολούθησε επίσκεψη στο Μονοδένδρι, στη χαράδρα του Βίκου και στη Λαμπριάδαιο Σχολή Ανω Πεδινών (Σουδανών), Σχολή στην οποία, αν και βρισκόταν σε διακοπές, δόθηκε η ευκαιρία επίσκεψης σε όλους τους χώρους που εκτίθεντο κεντητά, άλλα εργόχειρα και, κυρίως, χειροποίητοι τάπητες (χαλιά) με επι-

λεγμένα σχέδια, αγνά υλικά και ανεξίτηλα χρώματα. Με αυθορμητισμό και επιδεξιότητα το μέλος της εκδρομής, Βασιλική Κατσούρα, πήρε θέση στον αργαλειό, δείχνοντας στους επισκέπτες τον τρόπο λειτουργίας σημειώνοντας ότι η ίδια διατηρούσε παλαιότερα βιοτεχνία υφαντών. Αξίζουν συγχαρητηρίων οι εκπαιδευόμενες, οι υπεύθυνες της Σχολής, το Δ.Σ. για την επίθεση αυτού του θαυμάσιου έργου. Ειδικότερα συγχαίρουμε το μέλος του Δ.Σ. συνταξιούχο δάσκαλο κ. Δούβλη, ο οποίος με άοκνες μετακινήσεις, από τον ένα χώρο στον άλλο, ξενάγησε και κατατόπι-

σε τους εκδρομείς κατά τον καλύτερο τρόπο, χωρίς να παραλείψει και την προσφορά γλυκού. Το γεύμα έγινε στα Βαθύσκια και στα γάργαρα νερά του Βοϊδομάτη.

Επιστρέφοντας επισκεφθήκαμε το Πολεμικό Μουσείο Καλπακίου στο οποίο εκτίθενται πολεμικά είδη από το 1940 - 1941.

Κατά την κατατόπιση από τον αρμόδιο στρατιωτικό, στον ανάγλυφο χάρτη των επιχειρήσεων, ακούστηκε αυθόρμητα η φωνή του Μήτσο Ράδη: "Σ' αυτό το ύψωμα ήμου εγώ... απ' εκεί κινήθηκα και καταλάβαμε το απέναντι ύψωμα...". Παρόμοιες δүμη-

σες και διηγήσεις ακούστηκαν και από άλλους εκδρομείς της 3ης ηλικίας οι οποίοι είχαν λάβει μέρος στον πόλεμο ή είχαν ταξιδεύσει στο Ζαγόρι.

Ελπίζω ότι δεν θα με παρεξηγήσουν οι νεότεροι, αν αναφέρω ονομαστικά τα άτομα της τρίτης ηλικίας που έλαβαν μέρος στην εκδρομή μας: Ράδης Δημήτριος, Μάρκου Αναστάσιος, Αποστολάκης Λεονίδας, Κολιάκης Μιχάλης, Ράδης Ράδης, Ζήκος Αλέξανδρος, Γεωργιάδης Παναγιώτης, Κατσούρας Κων/νος.

Ζήκος Νικ.

ΤΡΙΚΑΣΤΡΟ (ΑΓΟΡΑΝΑ) Τα παλάτια του Πλούτωνα

Συνέχεια από την 1η σελίδα
Η παράδοση λέει για τούτο το Αλπικό τοπίο:

- Εδώ το ποτάμι λίκνιζε δεν υπήρχε πόρος να φύγουν τα νερά του. Ήταν ένα ζευγάρι λιοντάρια που φύλαγαν το πέρασμα μέσα κατά το Σούλι. Κάποια μέρα το θηλυκό απάτησε το σύντροφό του κι έτσι μάλωσαν. Το αρσενικό λιοντάρι άνοιξε τα βουνα και χάθηκε μέσα στα Σουλιώτικα λαγκάδια έτσι παρέσυρε και τα νερά του ποταμού και σχηματίστηκε ο Αχέρωντας.

Το θηλυκό τράβηξε κατά το Λούρο και μόνο ένας ξεροπόταμος σχηματίστηκε μέχρι το Κράβαρι. Ακόμη για τον φοβερό Αδη για Ιερατεία, Μαντεία κ.α. Δεν μας αναφέρει όμως πούθενά για την Αχερουσία λίμνη. Συμπεραίνεται εύλογα ότι κατά την εποχή του Οδυσσέα δεν υπήρχε η πολυσυζητημένη λίμνη Αχερουσία, προφανώς. Αυτή η λίμνη ήταν η Αχερουσία.

Τούτα τα λόγια μολογεί ο λαός της περιοχής μας.

Είναι παραμύθι; Είναι μύθος, ή μήπως είναι ιστορία.

Τα απλά αυτά λόγια του λαού μας έχουν και τα τρία στοιχεία μέσα τους. Τα λιοντάρια σαν παραμύθι, το άνοιγμα της χαράδρας

σαν μύθο και την Αχερουσία λίμνη σαν ιστορία.

Ας δούμε πως έχουν τα πράγματα στην πραγματικότητα με κάποια βιβλια επιφύλαξη και δεχόμενοι πάντα την όποια τεκμηριωμένη διαφορετική γνώμη.

Ο Ομηρος, που είναι και ο μόνος που μας δίνει στοιχεία για τον τόπο μας τόσο κοντά χρονικά στα γεγονότα που διαδραματίζονται μας μιλάει για τον Αχέρωντα, για τον Κοκκίτο και τον Περιφλεγέθοντα. Ποτάμια που ενώνονται και που μαζί φτάνουν στη θάλασσα.

Ακόμη για τον φοβερό Αδη για Ιερατεία, Μαντεία κ.α. Δεν μας αναφέρει όμως πούθενά για την Αχερουσία λίμνη. Συμπεραίνεται εύλογα ότι κατά την εποχή του Οδυσσέα δεν υπήρχε η πολυσυζητημένη λίμνη Αχερουσία, προφανώς. Αυτή η λίμνη ήταν η Αχερουσία.

Τούτα τα λόγια μολογεί ο λαός της περιοχής μας. Είναι παραμύθι; Είναι μύθος, ή μήπως είναι ιστορία.

Τα απλά αυτά λόγια του λαού μας έχουν και τα τρία στοιχεία μέσα τους. Τα λιοντάρια σαν παραμύθι, το άνοιγμα της χαράδρας

στο Καναλάκι."

Υπάρχουν πολλές απαντήσεις που θα μπορούσα να προβάλλω στον σεβαστό καθηγητή που έκανε την ανακάλυψη του Νεκρομαντείου και που θέλησε να τοποθετήσει την Αχερουσία σε ένα έλος πολύ μακριά από την πραγματικότητα θέση και μέσα σε μια απέραντη λιμνοθάλασσα όπως ήταν όλο το φανάρι και που καμιά σχέση δεν μπορεί να έχει με τον Αχέρωντα, τον Περιφλεγέθοντα και τον Κοκκίτο.

Ο μεγάλος Επικός μας ποιητής Ομηρος που θα πρέπει στη συνέχεια να ιδούμε ποιός στην πραγματικότητα ήταν στην αφήγηση της Οδύσσειας είναι πολύ σαφής. Μέσα απ' τα ιστορικά αυτά κείμενα θα απαντήσουμε στη συνέχεια.

Επειδή το θέμα που ανοίξαμε στην πολιτιστική - πατριωτική μας εφημερίδα είναι μεγάλο θα σταματήσουμε εδώ, για να συνεχίσουμε στο επόμενο φύλλο και ζητούμε συγγνώμη που ακόμη δε γράψαμε για τον Πλούτωνα και την Περσεφόνη.

Ε.Κ.

Ανέκδοτες σελίδες του Μάρκου Μαρκόπουλου Οι μύθοι του Σουλίου στον Αϊ - Δονάτο

Το έτος 1927 ενώ ευρισκόμουν εις Κούγκι Σουλίου έχων τα γίδια στο χερμαδιό, με επισκέφθηκαν οι μακαρίτες: 1) Δημήτριος Τόκας, 2) Αναστάσιος Ντρίτσος, 3) Σταύρος Τόκας, 4) ο Δάσκαλος Νάωντας της Σαμωνιάς και μου είπαν την Κυριακή να τους επισκεφθώ εις το γραφείο του σχολείου.

Οι ως άνω αποτελούσαν την Εκκλησιαστική Επιτροπή του Αγίου Δονάτου. Και επειδή ο Σταύρος Τόκας ως ταμίας της Εκκλησίας και διαχειριστής των μύλων (Μαντάνια, νεροτριβές) του Αγίου Δονάτου και επειδή ο δάσκαλος ο Νάωντας Ζήκος απέφυγε να συντάξει πρωτόκολλον παραδόσεως και παραλαβής, εξήτησαν εμένα όπου μετέβην μίαν Κυριακή εις το σχολείο της Σαμωνιάς και εύρον δόλους εκεί με τα εκκλησιαστικά βιβλία. Αμέσως συντάξα πρακτικόν και ο Σταύρος Τόκας παρέδωσε το ταμειον εις τον Αναστάσιον Ντρίτσον. Ο δε Δημήτριος Τόκας πρόεδρος Εκκλ. Συμβουλίου.

Όταν ιδρύθη το TAKE μετέπειτα ακριβώς, δεν γνωρίζω που έπρεπε να δοθεί το εισπραχθέν έσοδον, εις Ιερών Μητροπόλιν το 33% εκ των ακαθαρσιών εσόδων του Ναού.

Η ως άνω επιτροπή εσκέφθησαν, το άλλοθι, ότι διήθεν οι αλευρόμυλοι κ.λπ. είναι ιδιοκτησία του Σταύρου Τόκα με πλαστόν συμβόλαιον επί Τουρκοκρατίας (Τούρκικον). Οι διήθεν τα μαντάνια και οι νεροτριβές του Νάκου Τόκα πατέρα του Σταύρου Τόκα.

Μαθόντες, ο Ευθύμιος Κ. Ζήκος, ο Μάρκος Χρ. Τόκας, ο Γεώργιος Σταύρος Τόκας το γεγονός, διαμετρήθησαν εις την Μητρόπολιν Παραμυθιάς, ως και ο Παπαχριστόδουλος ο οποίος έχει ενορία την κοινότητα Σαμωνιάς.

Η Ιερά Μητρόπολις εν συ-

νένοση και των ανωτέρω κατήγγειλαν την υπόθεσιν εις το Πρωτοδικειον Ιωαννίνων και μάρτυρας έβαλλον εμένα και τον ως άνω ιερέα. Κατόπιν εγγράφου της Μητροπόλεως Παραμυθιάς ήλθον εις το σπίτι μου οι ως άνω μνηνται και μου είπαν το τι συνέβη, ως και το έγγραφο της Μητροπόλεως, ίνα μεταβώμεν ομού εις Ιωάννινα εις το Πρωτοδικειον ένθα εγένετο η συζήτηση.

Μεταβάς αμέσως δια του Αγίου Δονάτου, δια αδικιαν ταύτην εις Ιωάννινα και τυχαίως συνήντησα τους Σταύρο Τόκα, Αναστάσιον Ντρίτσον, Δημήτριον Τόκαν, εις το Χάνι Καλογερόπουλου επί της οδού Αβέρωφ. Οι ως άνω άπαντες ήτο προσωπικοί μου φίλοι, πλην όμως εγώ απέναντι στον Άγιο Δονάτο τους έκαμα πέρα.

- Άυριο, μου είπε ο Δημήτρης Τόκας, θα σου βάλω γάνα στη μπάλα, οι μύλοι είναι του Σταύρου Τόκα...

Κι εγώ τους απήντησα, ότι είναι του Αγίου Δονάτου.

Το πρωί μετέβην εις το Πρωτοδικειον και μας εκάλεσε ο πρόεδρος Πρωτοδικών το τι ζεύρομεν. Αμέσως εγώ εξιστόρησα όλην την γεννησμένην ιστορίαν, ως και ο ιερεύς Παπαχριστόδουλος, ότι πράγματι, οι μύλοι είναι του Αγίου Δονάτου.

Ούτοι προσεκόμισαν εκτός ορμαθού ψευδομαρτύρων (τον μακαρίτην Πήλιο Τόμα κ.λπ.) ως και το ψευδοσυμβόλαιον. Αλλά ο πρόεδρος τα χαρακτήρησε αβάσιμα και η απόφαση εβγήκε υπέρ της Εκκλησίας του Αγίου Δονάτου.

Υστερα εμένα όμως, άρχι-

σαν το κυνηγητό εναντίον μου. Μόλις εγένετο έπειτα η διανομή των λειβαδιών εις τους κτηνοτρόφους εγώ εβρισκόμουν από 30/ετίας εις τα εθνικά λειβάδια του Σουλίου και απεκλείσθη καθότι ήτο πρόεδρος της κοινότητας ο Τάσος Ντρίτσος και με κατέτρεξεν.

Αι Αρχαι της Παραμυθιάς ήκουον τον Ντρίτσον ως πρόεδρον της κοινότητος και δεν μου έδωσαν κλήρον τον οποίον εδικαιούμην ως κτηνοτρόφος και μισθωτής του εθνικού λειβαδίου του Σουλίου. Εγώ έκανα το καθήκον μου, καθ' ότι οι μύλοι ήτο του Αγίου Δονάτου και ουχι του Σταύρου Τόκα ως ορκίσθησαν διάφοροι ψευδομάρτυρες, ας εξημώθη.

Η νέα Εκκλησιαστική Επιτροπή εν γνώσει και της Ιεράς Μητροπόλεως Παραμυθιάς μου επρότειναν ως ανταμοιβήν να πηγαίνο 100 οκάδες βελέτζες να τις φτιάσουν δωρεάν.

Εγώ δεν επήγα καθ' ότι ήμουν οικονομικός ανεξάρτητος κι αυτό το έκαμα για την ψυχή μου, διότι ήταν δικαιο και έπρεπε να γίνει. Αυτό ήταν το δικαίον. Οι μύλοι ήταν του Αγίου Δονάτου, όχι ιδιοκτησία του Σταύρου Τόκα.

Καλοκαίρι 1969.

Σήμερα υπάρχουν οι μύλοι, τα μαντάνια και οι νεροτριβές των Σουλιωτών.

Αν δεν υπάρχουν να γίνει ανακάλυψη, είναι ιστορικά μνημεία της Σουλιακής Συμπολιτείας.

ΤΟ Δ.Σ.

"Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ"

ΤΟΠΙΚΗ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΧΛΑΔΕΑΣ

Υπεύθυνος έκδοσης κατά τον Νόμο: ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Νικόλαος Ζήκος Πρόεδρος τηλ. 77125
Ιεροδιδάσκαλος Νικόλαος Γ. Κατσούρας
Αντιπρόεδρος τηλ. 41938

Στέφανος Ράδης Γεν. Γραμματέας τηλ. 30323
Ιωάννης Α. Σιούλας Ταμίας τηλ. 35003

Γεώργιος Μάρκου Εφορος Εκδηλώσεων τηλ. 78373
Χρήστος Ν. Σκουλήκας μέλος τηλ. 93648

Σπύρος Μαρκόπουλος Μέλος τηλ. 28101
ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΑΧ. 1.000

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΑΡΙΑ 20 - ΜΑΡΚΑ 30

Τα ενυπόγραφα κείμενα δεν εκφράζουν και τις απόψεις της εφημερίδας

* Η εφημερίδα εκτυπώνεται

στις εγκαταστάσεις της εφημερίδας
"ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ" τηλ. 73988

ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ - ΕΠΙΠΛΑ ΚΟΥΖΙΝΑΣ
ΕΝΤΟΙΧΙΣΜΕΝΕΣ ΝΤΟΥΛΑΠΕΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΜΑΝΤΗΣ-
ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΡΚΟΥ
Χ. ΚΑΤΣΑΡΗ 33 - ΤΗΛ. 26376 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Συνεργείο
Αυτοκινήτων
Σέρβις -
Φανοποιία
ΚΡΟΜΥΔΑΣ -
ΣΚΟΥΛΙΚΑΣ
Καρδαμίτσια -
Ιωάννινα

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ
ΑΝΩΝ. ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Ε. ΚΟΛΙΑΚΗ
Ασφαλιστικός Σύμβουλος
Πυρσινέλλα 16 Τηλ. 36618 - 37662
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Τι μπορούμε να κάνουμε για να προστατευτούμε από τους σεισμούς

Για πολλές περιοχές της Ελλάδας ο κίνδυνος από τους σεισμούς είναι μεγάλος. Όλοι οι οικισμοί της χώρας μπορούν να πάθουν ζημιές, μεγάλες ή μικρές, από ένα σεισμό. Για το λόγο αυτό, χρειάζεται να ξέρουμε, τι πρέπει να κάνουμε για να προστατευτούμε σε τέτοιες δύσκολες ώρες.

Το πρώτο βήμα είναι η ετοιμότητα. Η προετοιμασία είναι το κλειδί. Διαβάστε προσεκτικά τις παρακάτω απλές και χρήσιμες οδηγίες του Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας.

Α. Τι πρέπει να κάνετε από τώρα:

- Πρέπει να ξέρετε από πού και πώς κλείνει ο γενικός διακόπτης για το ηλεκτρικό ρεύμα, για το γκάζι και για το νερό.

- Να ξέρετε τα τηλέφωνα που είναι χρήσιμα σε ώρα ανάγκης.

- Να έχετε προμηθευτεί μερικά πράγματα που είναι απαραίτητα σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης: φάρμακα, φορητό ραδιόφωνο μπαταρίας, φακό κ.λπ.

- Να βάλετε σε χαμηλές θέσεις τα μεγάλα και βαριά αντικείμενα και όσα μπορούν εύκολα να σπάσουν. Να στερεώσετε γερά τα ράφια. Να στηρίζετε καλά τα ψηλά ή βαριά αντικείμενα ή έπιπλα. Να μη κρεμάσετε βαριά πράγματα στους τοίχους γύρω από κρεβάτια.

- Να έχετε συζητήσει και να ξέρετε όλοι στην οικογένειά σας τι πρέπει να κάνετε στην περίπτωση του σεισμού.

Β. Τι πρέπει να κάνετε

την ώρα του σεισμού:

- Αν βρεθείτε έξω από κτίριο, μείνετε έξω. Αν βρεθείτε μέσα, μείνετε μέσα. Στους σεισμούς οι περισσότεροι τραυματισμοί γίνονται την ώρα που μπαίνουμε στα κτίρια ή που βγαίνουμε από αυτά.

- Αν βρεθείτε μέσα, σταθείτε μακριά από έπιπλα ή αντικείμενα που μπορεί να πέσουν.

Μπειτε κάτω από ένα γερό τραπέζι ή κάτι ανάλογο.

Σταθείτε κάτω από την κάσα εσωτερικής πόρτας.

Μη βγαίνετε στα μπαλκόνια.

Μη τρέχετε προς την έξοδο.

- Μη χρησιμοποιείτε ποτέ το ασανσέρ. Κινδυνεύετε να εγκλωβιστείτε στην περίπτωση που θα κοπεί το ρεύμα.

- Αν βρεθείτε έξω, μείνετε μακριά από κτίρια, δέντρα και ηλεκτροφόρα καλώδια. Μεγάλος είναι ο κίνδυνος έξω από τις εισόδους των κτιρίων και κοντά στους εξωτερικούς τοίχους από τα γκρεμίσματα που πέφτουν.

- Μη μπαίνετε μέσα σε κτίρια για να προστατευτείτε. Μείνετε σε ελεύθερους χώρους.

- Μη πλησιάζετε στις ακτές. Υστερα από σφοδρό σεισμό μπορεί να δημιουργηθούν κύματα με μεγάλη ταχύτητα και ύψος.

- Αν κυκλοφορείτε με αυτοκίνητο σταματήστε και μείνετε μέσα σ' αυτό.

Γ. Τι πρέπει να κάνετε μετά το σεισμό:

- Αν κάπου πιάσει φωτιά, σβήστε την αμέσως.

- Εξετάστε προσεκτικά τις παροχές του ηλεκτρικού ρεύματος, του γκαζιού και του νερού. Αν παρατηρήσετε βλάβη, κλείστε τους κεντρικούς διακόπτες.

- Προσπαθείτε να μη χρησιμοποιήσετε το τηλέφωνό σας και το αυτοκίνητό σας, για να μη δημιουργηθεί "ηλεκτρονικός πανικός" και "μποτιλιάρισμα" στους δρόμους. Ετσι διευκολύνετε την κίνηση των ομάδων διάσωσης και την κυκλοφορία των αυτοκινήτων που προσφέρουν βοήθεια.

- Μη δοκιμάζετε να μετακινήσετε βαρεία τραυματισμένα άτομα, παρά μόνο αν βρίσκονται σε άμεσο κίνδυνο να τραυματιστούν περισσότερο.

- Μη αγγίζετε ηλεκτροφόρα καλώδια περμένα στο έδαφος, ούτε τα αντικείμενα που ακουμπούν στα καλώδια. Υπάρχει κίνδυνος ηλεκτροπληξίας.

- Μετά από έναν ισχυρό σεισμό ακολουθούν και άλλοι μετασεισμοί που πολλές φορές είναι αρκετά δυνατοί και μπορούν να προξενήσουν ζημιές. Γι' αυτό μείνετε μακριά από κτίρια που έχουν πάθει βλάβες ή αν είναι απαραίτητο να μπειτε μέσα σ' αυτά, μην μένετε πολλή ώρα. Οι μετασεισμοί μπορεί να προξενήσουν μεγαλύτερες βλάβες ή στην κατάρρευση τους.

- Να είσατε προετοιμασμένοι και για άλλες σεισμικές δονήσεις.

Δ. Η προσωπική σας συμπεριφορά σε περίπτωση σεισμού:

- Οι ώρες που ακολουθούν

υστερα από ένα καταστρεπτικό σεισμό είναι πολύ κρίσιμες. Είναι ώρες που απαιτούν ψυχραιμία, θάρρος και περισκεψή.

- Κρατηθείτε ήρεμοι. Ο πανικός δημιουργεί θύματα.

- Σκεφτείτε πριν όλες τις συνέπειες που μπορεί να έχει κάθε ενέργειά σας.

- Μετά το σεισμό ακολουθείτε πιστά τις οδηγίες των αρχών και των κρατικών μέσων ενημέρωσης.

- Μη δίνετε πίστη σε φημολογίες και μη τις διαδίδετε. Συχνά δημιουργούν σύγχυση και πανικό.

- Ανταποκριθείτε στις εκκλήσεις για εθελοντική βοήθεια, αλλά μη πηγαίνετε στις σεισμόπληκτες περιοχές χωρίς να σας το ζητήσουν.

- Συνεργαστείτε με τους υπεύθυνους για την ασφάλεια του κοινού. Είναι αναγκαία.

- Συνεργαστείτε με τους γείτονες για να προλάβετε πυρκαγιές και για να βοηθήσετε τραυματισμένους, ηλικιωμένους, άρρωστους και παιδιά. Είναι απαραίτητο.

- Και μη ξεχνάτε ποτέ ότι ο πιο αποτελεσματικός τρόπος να επιζήσετε σε περίπτωση σεισμού είναι το να είσατε προετοιμασμένοι και κατατοπισμένοι.

ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

1. Εντοπίστε από πριν τις θέσεις του γενικού διακόπτη του ηλεκτρικού, του γκαζιού και του νερού για να μπορείτε γρήγορα να τους κλείσετε σε περίπτωση ανάγκης.

2. Μην κρεμάτε πάνω από τα κρεβάτια αντικείμενα που μπορούν να προκαλέσουν τραυματισμούς.

3. Βάλτε μπανταλοσύρτες ασφαλείας στα τσιουλάρια για να αποτρέψετε το άνοιγμά τους.

ΑΝΤΙΣΕΙΣΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΑΣ

1. Εντοπίστε από πριν τις θέσεις του γενικού διακόπτη του ηλεκτρικού, του γκαζιού και του νερού για να μπορείτε γρήγορα να τους κλείσετε σε περίπτωση ανάγκης.

2. Μην κρεμάτε πάνω από τα κρεβάτια αντικείμενα που μπορούν να προκαλέσουν τραυματισμούς.

3. Βάλτε μπανταλοσύρτες ασφαλείας στα τσιουλάρια για να αποτρέψετε το άνοιγμά τους.

4. Χρησιμοποιείτε εύκαμπτους συνδέσμους για τη σύνδεση των σωσκευών με τις εγκαταστάσεις.

5. Διατηρείτε για περίπτωση ανάγκης ξηρά τρόφιμα και κονσέρβες, πόσιμο νερό, φάρμακα για τις Πρώτες Βοήθειες, φακό, φορητό ραδιόφωνο και μπαταρίες.

6. Βάλτε τα εύθραστα αντικείμενα σε χαμηλά και ασφαλή μέρη.

7. Απομακρύνετε από τις πόρτες τα βαριά αντικείμενα και αυτά που στηρίζονται σε ρόδες και μπορούν μόνο τους να μετακινηθούν.

8. Στερεώστε τα βαριά και ψηλά έπιπλα με στηρίγματα στον τοίχο.

9. Μην τοποθετείτε γλάστρες σε σημεία που υπάρχει κίνδυνος να πέσουν.

10. Αποφεύγετε να κρεμάτε βιβλιοθήκες στους τοίχους.

11. Στερεώστε γερά τα φωτιστικά σας.

12. Στερεώστε τους θερμοσίφωνες με μεταλλικά στηρίγματα.

13. Τοποθετείστε τους πυροσβεστήρες σε προσιτό μέρος του σπιτιού.

14. Ελέγχετε τις καπνοδόχους και τα κεραμίδια για να διαπιστώσετε τη στερεότητά τους (όταν υπάρχει στέγη).

ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ ΧΡΥΣΑΝΘΗ Ν. ΚΑΡΑΠΕΤΣΙΟΥ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΣ
ΕΜΒΟΛΙΑ- ΦΑΡΜΑΚΑ- ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ
ΔΩΔΩΝΗΣ 151 ΤΗΛ. 47444 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ

Συνέχεια από την 1η σελίδα

ριζε (κινούσε) και το αδράχτι (ένα δένδρινο ξύλο καλά σφηνωμένο, με κυλινδρικό το ένα μέρος και πεισματικό το άλλο ακουμπούσε σε δύο καλοφτιαγμένα αulάκια πάνω σε δένδρινα ξύλα (κούτσουρα).

Κατασκευάζονται σε οριζόντια κοιλώματα του εδάφους και με τα στενά άκρα των κοπώνων ακουμπάει στην κουρτίνα (σκαμμένο κούτσουρο και χώρος τοποθεσίας του υφάσματος), η οποία υφαινόται από το βαένι (με μικρό καβάλι από δένδρινο ξύλο). Η πάλια (μα σανίδα κάτω από κάθε κοπάνι) με την περιστροφή γυρίζει προς τα επάνω (μία φορά η μία, μία φορά η άλλη), πιάνει αντίστοιχα τις πάλες του κοπανιού και με τη σειρά τις απομακρύνει. Ετσι τα κοπάνια με τη σειρά (πότε το ένα, πότε το άλλο) χτυπούν υφάσματα τα οποία και αναμολαλίζονται...

• Οι νερόμυλοι είναι αλεστικοί χώροι (μηχανήματα) σιτηρών και άλλων ξηρών καρπών. Λέγονται έτσι, επειδή για την καταργασία (κίνηση) χρησιμοποιούν νερό.

Την αρχαιότητα χρησιμοποιούσαν δύο κυλινδρικές πέτρες (ακινήτη η κάτω, με χερούλι και περιστρεφόμενη η πάνω). Οπωσδήποτε ήταν σε πρωτογενή μορφή και η παραγωγή ήταν αποτέλεσμα τριβής. Στη Ρώμη οι μεγαλύτεροι κινούνταν με άλογα και μουλάρια.

Σε κλίση κατασκευάζεται η μύλιντα (βούτσα) 7-8 μ. Είναι σαν βαρέλι και καταλήγει σε σφουρ (4 δάχτυλα για την παραγωγή 120 οκάδων την ώρα). Το κυριότερο τμήμα του είναι δύο κύλινδροι πέτρινοι τοποθετημένοι οριζόντια. Ακινήτοι και σκληρότεροι ο κάτω, περιστρεφόμενοι ο επάνω γύρω από τον άξονα με κατάλληλα προσαρμοσμένους τροχούς με περυσία (φτερωτή, που από την αδιάκοπη πτώση του νερού γυρίζει ασταμάτητα).

Η διάμετρος της μύλοπτρας κυμαίνεται από 1,20 - 1,30 μ., ενώ το πάχος από 0,27 - 0,30 μ. Το σιτάρι (το οποίο διαχετεύεται από μια τρύπα της πάνω πέτρας γίνεται σκόνη από την κίνηση προς την περιφέρεια (φυγόκεντρο δύναμη). Στη συνέχεια ένα σίδερο που λέγεται χελιδόνι σκορπίζει τα αλέσματα στις κατασκευασμένες στο έδαφος θέσεις (αλεύρι, πίτουρο).

Ακολουθεί η παραλαβή και η πληρωμή η οποία εδώ είχε σχέση με είδος, ξάβι (μία οκά στις δέκα, αφού ζυγίζονταν στο καντάρι αλεσμένο).

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΕΛΕΥΘ. ΓΚΟΡΤΖΗΣ

ΙΕΡΑΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Η περιβολή των κληρικών

Εδώ και πολλά χρόνια στην Ελλάδα γίνεται λόγος, από κληρικούς και λαϊκούς, για την περιβολή των Ιερέων, δηλαδή, αν πρέπει ο Ιερέας να φοράει ράσα και καλυμμαύκι και ν' αφήνει γενειάδα, δεδομένου ότι στην Ευρώπη και στην Αμερική, οι ορθόδοξοι Ιερείς ούτε ράσα φοράνε, ούτε γενειάδα αφήνουν.

Βέβαια, ο λόγος στρέφεται γύρω από την κατάργηση του ράσου και την αντικατάστασή του με το κοστούμι. Αναφέρω μερικές ενέργειες που έγιναν.

Το 1979, ο Ιερός Συνέδικος Κληρικών Ελλάδος (ΙΣΚΕ), με αναφορά του προς την Διοική Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλάδος έθεσε θέμα αλλαγής της ενδυμασίας των εγγάμων κληρικών, αλλά η Σύνοδος εκώφευσε κι ο ΙΣΚΕ δεν έδωσε συνέχεια.

Το 1981, 81 Ιερείς της Μητρόπολης Κορίνθου με έγγραφό τους προς τον ΙΣΚΕ, με κοινοποίηση προς την Ι. Σύνοδο, Πρόεδρο Δημοκρατίας, Πρωθυπουργό κι άλλους αρμόδιους, παρακαλεί το προεδρείο του ΙΣΚΕ να επανέλθει στο θέμα και να προκαλέσει συζήτηση επί αυτού. Λίγο αργότερα, μια ομάδα θεολόγων κληρικών (εγγάμων) εφημερίων Αθηνών, ίδρυσε Σωματίο με την επωνυμία "ΠΡΩΤΟΠΟΡΕΙΑ-ΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ", στο Καταστατικό του οποίου, μεταξύ άλλων, αναφέρεται και η σταδιακή κατάργηση του ράσου. Αλλά και στα Γιάννινα, μεταξύ λαϊκών όμως κι όχι κληρικών, είμαι σε θέση να ξέρω ότι, πριν από 10 περίπου χρόνια, με πρωτοβουλία φοιτητών της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, διανεμήθηκε σε κατοίκους της πόλης μερικά χιλιάδες φυλλάδια, με μόρφωση από απόφοιτους εξοχικού Γυμνασίου μέχρι Ανωτάτων Σχολών Πανεπιστημίου, ένα ερωτηματολόγιο με τον τίτλο "ΤΟ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΤΟ ΔΕΟΝ ΤΟΥ ΙΕΡΕΑ", που περιείχε 18 ερωτήματα, ένα των οποίων έλεγε: "Συμφωνείτε με την ενδυμασία και την ύπαρξη γενειάδας του Ιερέα;". Η απάντηση στο ερώτημα αυτό από τους συμπληρωτές μας ήταν ότι, το 60% δεν συμφωνεί, το 23% συμφωνεί και το 17% δήλωσε αδιαφορία για την ενδυμασία των Ιερέων. Αλλά, σ' αυτό και το ιστορικό του ράσου.

Κατ' αρχή το ράσο δεν έχει ίση παράδοση με τη θρησκεία μας. Στους πρώτους αιώνες του χριστιανισμού, οι

κληρικοί ντυνόταν όπως και οι άλλοι άνθρωποι, με μακριά ενδύματα και σε διάφορους χρωματισμούς. Όσο δε για τη γενειάδα, αυτή ήταν το φυσικό σπολίδι των ανδρών, όπως στους αρχαίους Έλληνες και στην αμέσως προχριστιανική Εβραϊκή αντίληψη, η οποία πέρασε και στο χριστιανισμό.

Μετά τον τέταρτο αιώνα, άρχισε μια διάκριση στην ενδυμασία των κληρικών από τους λαϊκούς, αλλά μόνο ως προς το χρώμα. Οι κληρικοί είχαν υποχρεωθεί να χρησιμοποιούν στις ενδυμασίες τους μόνο το μαύρο χρώμα. Σ' αυτό αναφέρεται ο ΚΖ' κανόνας της Πενθέκτης Οικουμενικής Συνόδου που γράφει: "Μηδείς των εν τω κλήρω καταλεγόμενων, ανόκειον εσθήτα αμφιένεσθαι, μήτε εν πόλει διάγων, μήτε εν οδώ βαδίζων, αλλά στολαίς κεχρησθώταις ήδη τοις εν κλήρω σπονεμθηείσας". Ωστόσο, αργότερα και συγκεκριμένα κατά τους Βυζαντινούς χρόνους, οι κληρικοί εγκατέλειψαν το μαύρο χρώμα και συναγωνίζονταν τους λαϊκούς αξιωματικούς σε λαμπρότητα εμφάνισης κι ενδυμασίας σε διάφορους χρωματισμούς. Μόνο στα Μοναστήρια είχε διατηρηθεί η φορεσία σε μαύρο χρώμα. Ωστόσο κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας, το έτος 1669, με Σουλτανικό φερμάνι επεβλήθη σε όλους τους κληρικούς να φοράνε ενδύματα σε χρώμα μαύρο όπως ακριβώς ήταν οι στολές των μοναχών στα Μοναστήρια.

Αλλά και πάλι κατά την περίοδο της επανάστασης, το 1821 και μετά την απελευθέρωση, οι Έλληνες κληρικοί φόρεσαν την Εθνική τους στολή, άλλη βρακά, άλλοι φουστάνελλα κι άλλοι συγκούνι και κοντογούνι.

Τέλος η καθιέρωση του σημερινού πλατύμαγκου ράσου έγινε το 1855, με εγκύκλιο της τότε Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, για να φορούν όλοι οι κληρικοί ομοιομορφία ενδυμασίας.

Επίσης και το σημερινό καλυμμαύκι, δεν έχει μακρινή παράδοση. Στην αρχή οι κληρικοί ήσαν ακάλυπτοι την κεφαλή, όπως φαίνεται από τις εικόνες των περισσότερων Αγίων κληρικών (Βασίλειος, Χρυσόστομος κ.ά.), ή φορούσαν κουκούλιο (ακούφο), όπως ο Άγιος Σπυρίδων. Πολύ αργότερα, φόρεσαν ακιόδιο (πλατύγυρο καπέλλο) κι από την ίδια εποχή, το 1855, που καθιερώθηκε το ράσο, επεκράτησε και το σημερινό καλυμμαύκι.

Επί των παραπάνω, ως Ιερέας έστω και συνταξιούχος, νομίζω ότι έχω την υποχρέωση να πω κι εγώ τη γνώμη μου, η οποία είναι ότι, δεν συμφωνώ με την αντικατάσταση του ράσου με κοστούμι, είμαι όμως υπέρ της κατάργησης του κυρίως ράσου (εξώρασο) με τα φαρδιά και μακριά μανίκια που εγγίζουν, σχεδόν στο έδαφος, γιατί κι άβολο είναι για τους Ιερείς κι αποκρουστικό στο λαό. Να κυκλοφορεί ο Ιερέας μόνο με το αντερί (εσώρασο) και σε όποιο χρώμα προτιμά. Κατά δε το χειμώνα να φορούν επάνω από το αντερί ή ένα είδος βραχείας κλαινης ή κοντόρασο με στενά μανίκια.

Όπως είναι γνωστό, η ενδυμασία των κληρικών της Ελλάδας, διατηρείται και στους κληρικούς των Εκκλησιών της Κύπρου και του Πατριαρχείου

Ιεροσολύμων, ενώ στο Πατριαρχείο της Κων/πόλεως, όπως έχω διαβάσει, με Τουρκικό νόμο, από το 1935, εκτός του Πατριάρχου οι άλλοι κληρικοί δεν φοράνε ράσα έξω από την Εκκλησία.

Τέλος, στην Ελλάδα, σχετικά με τα ράσα, έχουμε και τη σοφή παροιμία που λέει: "Τα ράσα δεν κάνουν τον παπά". Σίγουρα όμως η φράση αυτή, για τον ευσεβή λαό και τους γνώστες της αποστολής των κληρικών στον κόσμο τούτο, δεν εννοεί ότι θα προτιμούσαν τους κληρικούς χωρίς ράσα, αλλά σημαίνει ότι η αξία κάθε ιερωμένου, δεν βρίσκεται στα ράσα, αλλά στη δύναμη της ψυχής του, στο ήθος και στο εκκλησιαστικό του φρόνημα.

Παπα - ΚΩΣΤΑΣ
ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΣ
Συν/χος Γιάννινα

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΣΙΟΥΤΗΣ
Ο μοναδικός Λακκιώτης γιατρός Μικροβιολόγος
28ης Οκτωβρίου 31 τηλ. 32778 - Ιωάννινα

ΣΤΡΑΤΗΣ ΝΙΚΟΣ
Ιατρός Παθολόγος
Χαρ. Τρικούπη 2 Ιωάννινα - τηλ. 71108

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
Ιατρός Παθολόγος - Ρευματολόγος
Καταιμήτρου 2 Ιωάννινα - τηλ. 25309

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΕΡΕΚΑΣ

Ειδικός Καρδιολόγος

Ειδικός σε υπέρηχους καρδιάς

• Εγχρωμο DOPPLER καρδιάς

• Υπερηχογράφημα καρδιάς

• Ακτινοσκοπικός έλεγχος

• Τεστ κοπώσεως

Συμβεβλημένος με τα ασφαλιστικά ταμεία

Κ. Φρόντζου 7 - Ιωάννινα

Τηλ. Ιατρείου 25050 - Τηλ. Οικίας 75566

ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Ειδικός Παθολόγος

Εξειδικευμένος σε γαστρική Παθολογική Κλινική

Μετεκπαιδευμένος στους υπέρηχους - Έκτελούνται

υπερηχογραφήματα - Σύμβαση με όλα τα ταμεία

Δέχεται 9-1 το πρωί και 6-8 το απόγευμα

Μουλαϊμίδη 5 (Δίπλα στον ΟΤΕ)

Τηλ. 71292 - Ιωάννινα

ΧΡΗΣΤΟΣ Ν. ΜΠΑΚΑΛΗΣ

ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ

Διδάκτωρ του Βεταφαλικού Γουίλελμίου

Πανεπιστημίου Μύνστερ Δ. Γερμανίας

Δέχεται Δευτέρα έως Παρασκευή 8.30 - 14.00 και

17.30 - 20.00

ΔΩΔΩΝΗΣ 42 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ. 47477 ΟΙΚ. 93883

ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ - ΩΡΟΛΟΓΙΑ
ΑΡΚΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΒΕΡΩΦ 19 - ΤΗΛ. 36755 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΧΑΡΤΙΚΑ - ΣΧΟΛΙΚΑ - ΕΝΤΥΠΑ ΓΝΩΜΩΝ
ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΑ - ΕΙΔΗ ΣΧΕΔΙΟΥ
ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΖΟΥΡΝΑΣ
ΝΑΠ. ΖΕΡΒΑ 56α - ΤΗΛ. 74309 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Τύρια Λάκκας Σουλίου: Η Πόρτα της Εγνατίας

Διαβαίνοντας τη Σκάλα της Παραμυθιάς κι αφήνοντας πίσω μου το Λευτεροχώρι, ήρθε στο νου μου μια όμορφη διήγηση που άκουσα από σίγουρο άτομο για τους κατοίκους του Ποπόβου. Άλλη φορά θα σας τη διηγηθώ γιατί το θέμα μας σήμερα είναι άλλο. Σαν δε βρήκα κανέναν να πω μια καλημέρα έκανα τη σκέψη να σταματήσω στην Παρδαλίτσα ήθελα να δω τον πατέρα του φίλου μου Γιάννη Γκόγκου και να αλλάξω δυό κουβέντες μαζί του. Υπολόγιζα βέβαια και σε έναν καφέ από τον καλοσυνάτο αυτό γέροντα.

Για κακή μου τύχη, σκέψη άλλη μου παραπλάνησε το νου και ξεπέρασα χωρίς να καταλάβω την Παρδαλίτσα κι επειδή στο δρόμο δεν κάνει να γυρίσεις πίσω τράβηξα κι εγώ γοργά για τα ισκερά πλατάνια της Τύριας. Δυό τρία άτομα είχαν καθήσει πριν

από την άφιξή μου σε ένα τραπέζι και περίμεναν καφέ. Ζήτησα την άδεια κι έκατσα κι εγώ μαζί τους. Προσφέρθηκαν να με κεράσουν καφέ, ότι καλύτερο για την περίπτωση συνοδευόμενο με δυό ποτήρια κρύο νερό. Κατάλαβα πως ήθελαν να μάθουν ποιός είμαι γι' αυτό τους είπα όλα τα κατέκαστα. Ποιός είμαι, από που είμαι και ιδιαίτερα για την εφημερίδα "Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ".

Κάναμε κουβέντα για τα ενδιαφέροντα του χωριού και των κατοίκων του. Είπαμε για την ερημιά την απελπιστική που εμφανίζεται στα χωριά μας μιλήσαμε για τα σχολεία, για τη νεολαία μας, για τους πόρους ζωής των κατοίκων και σταθήκαμε στην καλλιέργεια.

Τόσο ο Θανάσης Μήτσης συνταξιούχος που μπήκε στην κουβέντα μας όσο και

ο Γιώργος Τσιαλούκης με βεβαίωσαν, κάτι που γνώριζα άλλωστε, ότι κάτω από την κοίτη του ποταμού υπάρχει πολύ νερό που μένει αναξιοποίητο. Μια προσπάθεια που είχε γίνει παλαιότερα από τα πιο πάνω χωριά να κάνουν φράγμα στο ποτάμι και να πιάσουν αυτό το νερό δεν απέδωσε μάλλον από κακή μελέτη.

Η πρόταση των κατοίκων της Τύριας αλλά πιστεύω και των άλλων χωριών είναι να γίνει υποδομή για σωστή καλλιέργεια της γης που με τη δημιουργία τεχνητής λίμνης από τα νερά του Τυριώτικου ποταμού θα μπορούσε να αποτελέσει την τροφό της πρωτεύουσας τα Γιάννινα σε λαχανοκτενυτικά και φρούτα.

Η θέση αυτή των απλών κατοίκων της Τύριας ενισχύεται και από το γόνιμο έδαφος των παρόχθιων περιοχών του ποταμού αλλά και από το ήπιο κλίμα.

Δεν είναι ιδεατή μόνο, μια τέτοια πρόταση μπορεί και επιβάλλεται να γίνει ρεαλιστική αρκεί να βρεθεί ο κατάλληλος και ικανός φορέας που θα την προωθήσει στους κρατικούς μηχανισμούς για τα περαιτέρω. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος, οι Γεωργικοί Πιστ. Συνεταιρισμοί αλλά και το ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ ας δραστηριοποιηθούν.

Νέοι της Λάκκας "ιδού πεδίων λαμπρόν" αφυπνιστείτε. Το καθήκον για τον τόπο σας σας καλεί. Εκμεταλλευτείτε τις ευκαιρίες όπως π.χ. τη διέλευση της Εγνατίας οδού για την οποία θα γράψουμε προσεχώς.

Ε.Κ.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Οικόπεδο στο Μούρτο (Σύβοτα) Θεσπρωτίας παραθαλάσσιο κοντά στη θάλασσα, 650 τ.μ. σε καλή τιμή. Πληροφορίες τηλ. 0651-75356 κ. Χρήστο Λύγκα.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Η Αλεξάνδρα Μαρκοπούλου και ο σύζυγός της Βασίλης Βροχίδης βάπτισαν το γιό τους στην Ιερά Μονή των Φιλανθρωπινών στο νησί των Ιωαννίνων. Ανάδοχος ο Κώστας Γαλάνης. Το όνομα του παιδιού Μηνάς, στο όνομα του παπού του και προς τιμή του Αγίου Μηνά παρεκκλησίου του χωριού Αχλαδέας.

Ευχόμαστε να ζήσει το παιδάκι και να είναι καλότυχο.

ΠΕΝΘΗ

Όσο κι αν έχει συμπληρώσει τα χρόνια του ο άνθρωπος σε τούτο το μικρό κόσμο, όσο και αν εμείς οι υπόλοιποι που παραμένουμε πίσω έχουμε τη βεβαιότητα της απώλειας του δικού μας συγγενικού προσώπου, την ώρα του "τελευταίου ασπασμού" όλοι λυγίζουμε όλοι νιώθουμε τον ψυχρό θάνατο πολύ κοντά μας, όλοι δακρύζουμε.

Στις 4 του θερτή πέθανε ο Αθανάσιος Δημητρίου στο Ραδοβύζι της Ντουσκάρας. Ήταν 85 χρονών "πλήρης ημερών" θα λέγαμε όμως για τα παιδιά του και τα εγγονάκια του ο παπούς Θανάσης ήταν ένας και μοναδικός. Δεν πρόφτακαν να "χωματίσουν" τον Μπαρμπανάσιο οι Ραντοβυζιώτες και τους πήγε εκεί στο δρόμο για την εκκλησιά το χαμπέρι για ένα ακόμα θανατικό.

- Πέθανε η Μπούσιω η Κακονάσαινα, πάει κι αυτή χωρέθηκε.

Η Μπούσιω του Θανάση Μαρκούλα ήταν πολύ αγαπητή και σεβαστή από τους Ραδοβυζιώτες.

Ευτύχησε να δει παιδιά εγγόνια και δισέγγονα. Όλοι οι συγχωριανοί της την έκλαψαν σαν την αποχαιρετούσαν στερνά. Όλοι είχαν κάτι να θυμηθούν από την Κακονάσαινα.

Τα παιδιά της και τα εγγόνια της θα την αγαπούν πάντα. Οι συγχωριανοί της θα τη θυμούνται με συμπάθεια ιδιαίτερα όμως θα λείπει από το σύντροφό της το Μπαρμπα Θανάση Μαρκούλα. Του ευχόμαστε την εξ' ύψους παρηγορία.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Θεωρώ ότι έχω καθήκον ιερό και υποχρέωση μεγάλη να ευχαριστήσω όλους όσους μου συμπαραστάθηκαν στο βαρύ πένθος από το θάνατο του λατρευτού μου συζύγου ΓΙΑΝΝΗ.

Σε αυτούς που επικοινωνήσαν μαζί μου και σ' αυτούς που με είχαν στη σκέψη τους εύχομαι να έχουν πάντα ΥΓΕΙΑ.

Αθηνά Ιωάννου ΡΑΔΗ

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Τον αγαπητό πατριώτη, συγγενή και φίλο Νίκο Μπούγια που επάξια αποφοίτησε από τη Σχολή Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας συγχαίρουμε και επαινούμε θερμά.

Του ευχόμαστε να φθάσει στα ύπατα αξιώματα του σώματος της ΕΛ-ΑΣ.

Ε.Κ.

Υ.Γ. Φήμες που περιμένουν επιβεβαίωση με πληροφορούν ότι ο εκπαιδευτικός και αξ/κός της Αστυνομίας Ν. Μπούγιας έδωσε υπόσχεση γάμου μετά ωραιότητας δεσποινίδος. Τα συγχαρητήριά μας διπλά.

ΑΝΑΒΑΛΛΕΤΑΙ

Η συνέχεια για την ιστορία της Κοπάνης του κ. Παπαθανασίου αναβάλλεται για το επόμενο φύλλο.

TABERNA - ΨΗΣΤΑΡΙΑ ΠΙΤΣΑΡΙΑ

"Η ΓΟΡΓΟΝΑ"

ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΜΜΟΥΔΙΑ ΠΡΕΒΕΖΑΣ

ΤΗΛ.: 0684 - 41021
0651 - 38731

ΣΤΗΛΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Λάβαμε και δημοσιεύουμε το συνολικό ποσό προσφορών, των παρακάτω μελών και συνδρομητών του Συλλόγου και της εφημερίδας, χωρίς ανάλυση για εξοικονόμηση χώρου, δημοσίευση με την οποία επιβεβαιώνεται η κατάθεση των εν λόγω ποσών στο ταμείο:

Λύγκας Χρήστος 1000
Χρήστου Αριστείδης 1000
Δημακόπουλος Μιχάλης 5000
Κίτση Ρούλα 3000
Ζήκα Χρυσή 500
Κίτση Αριστεά 300
Κατσούρα Βάια 500
Ζήκος Αλέξανδρος 2000
Βασδέκης Αθανάσιος 1000
Ζήκος Χαρίσης 5000
Ρώσσης Χρήστος 1000

Κέντρο διασκέδασης "Ο ΠΛΑΤΑΝΟΣ"

Στο Ελευθεροχώρι της Παραμυθιάς, πάνω από τη Σκάλα της Παραμυθιάς σε πανοραμική θέα, λειτουργεί ψησταριά με ολόφρεσκα αρνιά ψητά και εκλεκτούς μεζέδες. Κρασί ντόπιο βαρελιού,, τσίπουρο αψί και όλα τα ποτά.

Ακρα περιποίηση! Με αγάπη και σεβασμό! Δεχόμαστε παραγγελίες. Αριστείδης Χρήστου
Τηλέφωνο: 0666 - 23210.